

Cushman & Wakefield: Creșterea salariilor și scumpirea energiei plasează România pe poziția a opta în topul celor mai atractive piețe de producție din Europa, după Cehia, Polonia sau Ungaria

Creșterea costurilor cu forța de muncă, a celor de real estate și a prețului energiei plasează România pe poziția a opta în topul celor mai atractive piețe de producție din Europa, după țări precum Cehia, Polonia, Ungaria sau Portugalia și pe locul 22 la nivel mondial, potrivit studiului Manufacturing Risk Index 2022, realizat de compania de consultanță imobiliară Cushman & Wakefield.

Cushman & Wakefield a analizat 45 de țări din regiunile EMEA, America și Asia-Pacific în funcție de 12 de criterii ce țin de condițiile de piață, costuri și riscuri, România fiind competitivă mai ales în ceea ce privește costurile și condițiile de piață.

În ceea ce privește condițiile de piață au fost analizați factori precum mediul de afaceri, inclusiv disponibilitatea forței de muncă/a talentelor, accesul la piață, iar pentru costuri au fost luate în considerare cele cu forța de muncă, electricitate și de real estate. Pentru evaluarea riscurilor, autorii studiului s-au uitat la situația politică, economică și a mediului de business.

Din punct de vedere al costurilor, la nivel european, piața de producție românească este depășită de Turcia, Polonia, Bulgaria, Slovacia, Ungaria, Portugalia și Cehia, în timp ce la nivel mondial cele mai atractive piețe industriale sunt China, Indonezia, India, Malaezia, Vietnam, Thailanda, Sri Lanka, Columbia și Filipine.

Într-un clasament în care se da o pondere mai mare condițiilor de piață (de 40% față de 20% în scenariul de bază), România ocupa de asemenea a opta poziție în Europa, fiind depășită de Polonia, Cehia, Ungaria, Slovacia, Portugalia, Bulgaria și Turcia. În schimb, în scenariul în care ponderea riscurilor este ridicată la 60% (față de 20% în scenariul de bază), România se situează pe locul 17 în topul european.

Andrei Brînzea, Partner, Industrial | Logistics & Land Agency Cushman & Wakefield Echinox: „Deși anul 2022 a fost un an plin de provocări, cum ar fi inflația, creșterea prețului energiei electrice, o potențială criză economică, și conflictul din regiune, observăm creșterea masivă a interesului investitorilor străini din zona de producție. Atât presiunea pe supply chain, cât și relocalările unităților de producție din Ucraina și Rusia au generat proiecte foarte interesante în regiune. Deși concurem cu Polonia, Slovacia, Ungaria, Serbia și Bulgaria, din discuțiile purtate, suntem plăcut surprinși să observăm că România este încă o piață foarte atractivă pentru acești potențiali

investitori. Estimam ca, în anul 2023, vom vedea din ce în ce mai multe proiecte de acest fel și, deși probabil ne așteapta multe provocari, consideram ca va fi un an foarte interesant.”

Consultanții *Cushman & Wakefield* menționează ca majorarea prețului la energie, dar și a costului cu forța de muncă, a avut o influență semnificativă asupra costurilor de operare din Europa Centrală și de Sud-Est, mai ales în Lituania, România, Bulgaria și Cehia, spre deosebire de Polonia unde efectele au fost mai limitate.

”Costul energiei va rămâne o problema cheie pe piețele din Europa care sunt mai expuse la prețurile majorate și la volatilitatea crescută pe fondul provocarilor legate de asigurarea de combustibil, în mod particular de gaz natural, ca urmare a războiului din Ucraina și a limitărilor ofertei. În orice caz, pe termen lung ar putea exista oportunități în ceea ce privește securitate energetică, în condițiile în care multe țări încearcă să-și reducă dependența energetică de combustibilii fosili și să se îndrepte către surse de energie fiabile și durabile, inclusiv combustibilii regenerabili, nucleari și alternativi”, se arată în raport.